

budget fuldt ud, fortsat danskuddannelse efter udløbet af den tre-årige periode.

Der foreslås indført hjemmel til at fastsætte regler om brugerbetaling i form af gebyr på danskundervisningsområdet. Gebyret kan differentieres for forskellige kursistgrupper. Selvforsørgende udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven, herunder borgere fra EU og EØS-lande, personer med au pair-status og udvekslingsstuderende, skal som hidtil have adgang til danskundervisning efter loven, men mod at betale et gebyr. Det forventes, at dette vil medføre, at motivationen for at deltage aktivt i undervisningen øges. Hertil kommer, at betalende kursister må formodes at ville presse på for at øge effektiviteten af undervisningen og dermed øge konkurrencemomentet på området. Incitamentet for kommunerne til at sørge for, at udlændinge afslutter deres danskuddannelse inden udløbet af den tre-årige introduktionsperiode, styrkes yderligere gennem afskaffelse af overgangstilskuddet og tildeling af et resultattilskud til kommunen, når udlændinge har afsluttet danskundervisningen og er kommet i beskæftigelse, som der lægges op til i forslaget til ændring af integrationsloven.

4. Danskuddannelsens struktur, indhold og tilrettelæggelse

4.1 Gældende regler

Integrationsministeriets undervisningsmodel for uddannelsesområdet dansk som andetsprog for voksne udlændinge opdeler i dag undervisningstilbudet på tre spor (spor 1, spor 2 og spor 3), der afspejler kursisternes forudsætninger og dansksproglige mål med integrationsindsatsen samt deres forventede indlæringshastighed. Sporene er underopdelt i trin og niveauer.

Undervisningen på spor 1 (alfabetiseringssporet) er opdelt i tre trin og tilrettelægges for udlændinge, der ikke har lært at læse og skrive på deres modersmål, eller som ikke har lært at læse og skrive på det latinske alfabet (latinske analfabeter). Hertil kommer udlændinge, som endnu ikke har tilstrækkelige læse- og skrivefærdigheder til at kunne følge undervisningen på spor 2. Undervisningen på spor 2 er opdelt i to trin og tilrettelægges for udlændinge, som normalt har en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet, og må forventes at have en forholdsvis langsom indlæring af dansk som andetsprog. Undervisningen på spor 3 er opdelt i 4 trin og tilrettelægges for udlændinge, som normalt har en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og må forventes at have en forholdsvis hurtig indlæring af dansk som andetsprog.

Alle tre spor har som slutmål, at udlændingen opnår dansksproglige færdigheder, der muliggør understøttet beskæftigelse. Spor 2 og 3 afsluttes i dag med centralt stillede færdighedsprøver, jf. pkt. 5 nedenfor. Der er i dag ingen prøve efter spor 1, idet det forudsættes, at kursister, der kan og er motiverede herfor, fortsætter danskundervisningen på spor 2.

4.2 Foreslåede regler

Med forslaget lægges der op til, at den nuværende detailstyring af uddannelsesområdet afløses af langt friere rammer for kommunerne til at organisere og tilrettelægge danskundervisningen med fortsat vægt på pædagogisk udvikling og kvalitetssikring.

Det foreslås, at der fortsat gives et tre-sporet tilbud om danskundervisning, men sådan at de tre spor erstattes af tre danskuddannelser. Den nuværende trin- og niveauopdeling erstattes af en opdeling i seks moduler, der i højere grad end hidtil skal synliggøre progressionen i uddannelsesforløbet gennem klare mål for de enkelte moduler. Alle tre danskuddannelser foreslås afsluttet med en centralt stillet prøve, som afspejler et passende ambitionsniveau i forhold til udlændingenes skole- og uddannelsesmæssige forudsætninger og dansksproglige mål. Uddannelserne opbygges med udgangspunkt i den nuværende undervisningsmodel, der bygger på de gældende europæiske niveaustandarder for sprogindlæring. Undervisningsmodellen videreføres, men slutniveauerne for de nuværende spor 1 og 2 foreslås styrket, så uddannelserne hver især kan stå alene og i højere grad leve op til regeringens integrationspolitiske mål.

I overensstemmelse med regeringens integrationsudspil foreslås, at det obligatoriske kursus i forståelse af danske samfundsforhold af mindst 20 timers varighed, der i dag normalt skal afholdes senest seks måneder efter kommunens overtagelse af integrationsansvaret for udlændingen, integreres i danskundervisningen. Kurset gennemføres i dag af forskellige lokale udbydere, herunder sprogcentre.

De tre uddannelser indledes alle med intensiv undervisning i dansk samt orientering om kultur- og samfundsforhold i Danmark af normalt op til seks måneders varighed. Er udlændingen i beskæftigelse, tilpasses undervisningen også i introduktionsfasen den pågældendes beskæftigelsessituation. I denne fase gives basal introduktion til hverdagssprog, lokalsamfund og arbejdsforhold, herunder arbejdspladskultur og oplysninger om vilkårene for at etablere egen virksomhed. Der orienteres tillige om rettigheder og pligter, herunder pligten til aktiv arbejdssøgning og til at tage forefaldende arbejde samt konsekvenserne i form af bort-